

Na osnovu čl. 4.2 i 4.8, Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11), i člana 18. Metodologije za određivanje tarifa za snabdijevanje električnom energijom u okviru javne usluge u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 90/14), rješavajući po zahtjevu javnog preduzeća za komunalne djelatnosti "Komunalno Brčko" d.o.o., Brčko, broj: 03-02088/16 od 10. maja 2016. godine, na sjednici Državne regulatorne komisije za električnu energiju održanoj 22. decembra 2016. godine, donijeta je

ODLUKA

O TARIFAMA ZA SNABDIJEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM U OKVIRU UNIVERZALNE USLUGE U BRČKO DISTRIKTU BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

(Predmet)

Ovom odlukom utvrđuju se tarife, odnosno cijene električne energije izražene kroz tarifne stavove, koji služe za obračun i naplatu električne energije od kupaca električne energije koji se snabdijevaju u okviru univerzalne usluge u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

Član 2.

(Potrebni godišnji prihod)

Javnom preduzeću Komunalno Brčko d.o.o Brčko za djelatnost snabdijevanja električnom energijom u okviru univerzalne usluge određuje se potrebni godišnji prihod u iznosu od 2.175.200 KM.

Član 3.

(Tarifni stavovi)

Tarifni stavovi za isporučenu električnu energiju za kupce koji se snabdijevaju u okviru univerzalne usluge u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine su sljedeći:

Opis			Tarifni stavovi za snabdijevanje u okviru univerzalne usluge*							
			Obračunska snaga		Aktivna električna energija		Mjerno mjesto kupca		Prekomjerno preuzeta reaktivna električna energija	
Kategorije potrošnje i grupe kupaca		Jedinica mjere	KM/kW/mjesec		feninga/kWh		KM/mjesec		feninga/kvarh	
Naziv kategorije	Naziv grupe	Sezona	VS (zima)	NS (ljetno)	VS (zima)	NS (ljetno)	VS (zima)	NS (ljetno)	VS (zima)	NS (ljetno)
		0,4 kV – ostala potrošnja	1 TG	VT	11,50		7,54		5,15	
MT				3,77						
2 TG	ST		3,41	2,62	16,54	12,72	4,30	3,31		
	VT				19,07	14,67				
3 TG	VT			9,53	7,33					
	MT									
0,4 kV – domaćinstva	1 TG	ST	1,95	1,50	11,27	8,67	5,15			
	2 TG	VT			12,78	9,83				
		MT			6,39	4,91				

*Tarifni stavovi ne sadrže iznos poreza na dodatu vrijednost.

Član 4.

(Obračunska snaga)

Obračunska snaga iznosi 5 kW za tarifne grupe kupaca iz kategorija potrošnje na 0,4 kV kod kojih se obračunska snaga ne utvrđuje mjerenjem (2. i 3. tarifna grupa iz kategorije ostala potrošnja, 1. i 2. tarifna grupa iz kategorije domaćinstva).

Član 5.

(Tarifni stavovi prema sezonama i dobu dana)

- (1) Tarifni stavovi za aktivnu energiju primjenjuju se prema sezoni, i to:
  - a) u višoj sezoni (VS) od 1. oktobra do 31. marta,
  - b) u nižoj sezoni (NS) od 1. aprila do 30. septembra.
- (2) Tarifni stavovi za aktivnu energiju primjenjuju se prema dobu dana, i to:
  - a) veći dnevni tarifni stavovi (VT) od 6 do 22 sata tokom zimskog računanja vremena, odnosno od 7 do 23 sata tokom ljetnog računanja vremena,
  - b) manji dnevni tarifni stavovi (MT) od 22 do 6 sati tokom zimskog računanja vremena, odnosno od 23 do 7 sati tokom ljetnog računanja vremena.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, za kategoriju potrošnje domaćinstva tarifni stavovi za aktivnu energiju primjenjuju se prema dobu dana, i to:
  - a) veći dnevni tarifni stavovi (VT) od 7 do 13 sati i od 16 do 22 sata tokom zimskog računanja vremena, odnosno od 8 do 14 sati i od 17 do 23 sata tokom ljetnog računanja vremena,
  - b) manji dnevni tarifni stavovi (MT) od 13 do 16 sati i od 22 do 7 sati tokom zimskog računanja vremena, odnosno od 14 do 17 sati i od 23 do 8 sati tokom ljetnog računanja vremena, te nedjeljom.

Član 6.

(Obaveza objave tarifnih stavova)

Javno preduzeće za komunalne djelatnosti “Komunalno Brčko” d.o.o., Brčko, dužno je na odgovarajući način objaviti tarifne stavove i relevantne odredbe ove odluke, te ih učiniti dostupnim svim kupcima na području Brčko Distrikta BiH.

Član 7.

(Završne odredbe)

- (1) Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se od 1. januara 2017. godine.
- (2) Dispozitiv odluke objavljuje se u “Službenom glasniku BiH” i službenom glasilu Brčko Distrikta BiH.

Obrazloženje

Shodno Odluci o osnivanju javnog preduzeća “Komunalno Brčko” d.o.o., Brčko (“Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH”, br. 20/07, 21/07, 24/08 i 33/09), “Komunalno Brčko” d.o.o., Brčko (u daljnjem tekstu: Kompanija) dužno je omogućiti distribuciju električne energije, te vršiti snabdijevanje korisnika sistema i kupaca električnom energijom na svom području djelovanja.

U skladu sa člankom 7. Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini (“Službeni glasnik BiH”, br. 7/02, 13/03, 76/09 i 1/11 – u daljnjem tekstu: Zakon o prijenosu) i člankom 107a. Zakona o električnoj energiji (“Službeni glasnik

Brčko Distrikta BiH”, br. 36/04, 28/07, 61/10 i 4/13) za obavljanje ovih aktivnosti Kompanija je bila dužna pribaviti licencu Državne regulatorne komisije za električnu energiju (u daljnjem tekstu: DERK), a prema uvjetima, kriterijima i procedurama koje odredi DERK.

Kompanija je vlasnik licence za obavljanje djelatnosti distribucije električne energije na području Brčko Distrikta BiH, registracijski broj: 05-28-12-413-28/12 izdate odlukom DERK (“Službeni glasnik BiH”, broj 5/13).

Tarife za usluge proizvodnje, distribucije i snabdijevanja električnom energijom u Brčko Distriktu BiH, saglasno naprijed pomenutim zakonima regulira i odobrava DERK.

Komunalno Brčko je 11. maja 2016. godine dopisom broj: 04-28-5-150-1/16, uputilo DERK-u Zahtjev za određivanje tarifa za usluge distribucije električne energije i tarifa za snabdijevanje u okviru javne usluge, koji je dopunjavani dopisima broj: 04-28-5-150-6/16 od 23. juna i broj: 04-28-5-150-8/16 od 8. jula 2016. godine.

Početak tarifnog postupka je uslijedio donošenjem Zaključka DERK-a o pokretanju postupka za određivanje tarifnih stavova za usluge distribucije električne energije i tarifnih stavova za snabdijevanje u okviru univerzalne usluge broj: 04-28-5-150-9/16 od 21. jula 2016. godine.

Tarifni postupak je proveden u skladu sa pravilima DERK-a. Obavijest o pokretanju postupka i saopćenje za javnost izdati su 22. jula 2016. godine. U postupku nije bilo subjekata zainteresiranih za dobivanje statusa umješaća. Pripremna rasprava održana je 11. augusta 2016. godine u Tuzli, a formalna javna rasprava 31. augusta 2016. godine u Brčkom. Izvještaj voditelja postupka dostavljen je podnosiocu zahtjeva za tarife 15. septembra 2016. godine. Na izvještaj voditelja postupka nije bilo komentara.

Razmatranje zahtjeva za tarife kroz postupak odobravanja tarifa u najvećoj mogućoj mjeri mora ispoštovati osnovna načela koja propisuju da će tarife biti pravedne i razumne, ravnopravne, zasnovane na objektivnim kriterijima i opravdanim troškovima i određene na transparentan način.

Podaci Kompanije za djelatnost snabdijevanja električnom energijom navode planirane troškove i rashode za 2016. godinu i ostvarenje za 2013, 2014. i 2015. godinu (Tabela 1).

Iz prikazanih podataka može se uočiti diskonuitet u troškovima tako da ostvarene finansijske veličine u 2015. godini kao i plan za 2016. godinu znatno odstupaju od dosadašnjeg trenda i odobrenih veličina, što uveliko otežava poređenje i praćenje ovih troškova kroz prikazani vremenski horizont. Realizirani troškovi djelatnosti snabdjevanja u okviru univerzalne usluge u 2015. godini veći su za 93,9 % u odnosu na odobreni iznos u prethodnom tarifnom postupku.

U svom zahtjevu Kompanija je za 2016. godinu zatražila 4.525.736 KM po osnovu troškova snabdjevanja u okviru univerzalne usluge. Traženi iznos prema Metodologiji za određivanje tarifa za snabdijevanje električnom energijom u okviru javne usluge u Brčko Distriktu BiH (“Službeni glasnik BiH”, broj 90/14) značio bi i dvostruko veći trošak snabdjevanja koji trenutno iznosi 5,15 KM po kupcu/mjesečno.

Ovakav način iskazivanja podataka od strane Kompanije imao bi direktne implikacije na određivanje ukupnog potrebnog prihoda za djelatnost snabdijevanja, odnosno iznosa

pojedinih tarifnih elemenata. Kompanija na formalnoj javnoj raspravi nije ponudila adekvatno objašnjenje za nastala odstupanja.

Tabela 1.

Troškovi i rashodi (KM)	2013	2014	2015	2015 (odobreno)	2016 (procjena)	2016 (odobreno)
Materijalni troškovi	300.690	320.000	508.250	248.500	577.549	248.500
Troškovi usluga	182.106	178.500	389.592	150.100	423.156	150.100
Troškovi radne snage	1.556.180	1.555.328	2.440.607	1.350.600	2.449.541	1.350.600
Amortizacija	120.795	170.000	334.358	150.000	388.953	150.000
Nematerijalni troškovi	151.511	165.000	240.188	100.000	298.185	100.000
Ostali rashodi	176.625	190.000	119.543	120.000	147.848	120.000
Troškovi kamata	108.234	120.000	185.349	30.000	214.504	30.000
Regulatorna naknada				26.000	26.000	26.000
Ukupno troškovi i rashodi	2.596.141	2.698.828	4.217.887	2.175.200	4.525.736	2.175.200

U Tabeli 2. prikazan je prosječan broj kupaca i potrošnja električne energije po kategorijama potrošnje u 2015. godini:

Tabela 2.

Kategorija potrošnje	Broj kupaca	%	Potrošnja (kWh)	%
35 kV	1	0,003	9.240.000	4,01
10 kV	29	0,081	22.910.711	9,93
0, 4 kV - ostala potrošnja	4.351	12,213	54.175.132	23,49
0,4 kV - domaćinstva	30.823	86,516	134.364.368	58,25
0,4 kV - javna rasvjeta	423	1,187	9.982.711	4,33
Ukupno	35.627	100,000	230.672.922	100,00

Kupci iz kategorija potrošnje domaćinstva i ostala potrošnja (kupci koji imaju pravo na snabdijevanje u okviru univerzalne usluge) u ukupnom broju kupaca električne energije na području Brčko Distrikta BiH imaju učešće od 98,73%.

Kako je trošak snabdijevanja direktno zavisao od broja kupaca električne energije, jer se odnosi na poslove fakturiranja, obračuna, pripreme i izdavanja računa kupcima, naplate računa i ostalo, očigledno je da se najveći dio ovog troška odnosi na kupce iz navedene dvije kategorije.

Imajući u vidu naprijed navedeno i sagledavajući situaciju po pitanju troška snabdijevanja u drugim kompanijama koje se bave ovom djelatnošću, kao i broj kupaca koji imaju pravo na snabdijevanje u okviru univerzalne usluge, Komisija je prihvatila argumentaciju voditelja postupka o određivanju iznosa pojedinih troškova datih u Tabeli 1, te odobrava 2.175.200 KM za djelatnost snabdijevanja u okviru univerzalne usluge odnosno, tarifni element naknada po mjernom mjestu kupca u iznosu od 5,15 KM po kupcu/mjesečno.

Planirana količina električne energije za isporuku kupcima u okviru kategorije domaćinstva za 2016. iznosi 136,8 GWh, a kod kategorije ostala potrošnja 53,43 GWh. Uzimajući u obzir

aranžmane za nabavku energije koje je Kompanija imala u prethodnom periodu, može se smatrati da je cijena od 8,025 f/kWh utvrđena u prethodnom tarifnom postupku i dalje aktuelna. Nadalje, računajući da preneseni troškovi iznose 1,325 f/kWh (prosječna prijenosna mrežarina 0,889 f/kWh, tarifa za rad NOS-a 0,0592 f/kWh, tarifa za sistemsku uslugu 0,3761 f/kWh), a koji su kao takvi razmatrani u okviru određivanja tarifa za distribuciju električne energije, dolazi se do iznosa od 6,7 f/kWh kao kalkulativne cijene za izračun troškova nabavke električne energije. Slijedom navedenog, troškovi nabavke energije za snabdijevanje kupaca koji se snabdijevaju u okviru univerzalne usluge iznose 12.745.410 KM, od toga 9.165.600 KM za kupce u kategoriji domaćinstva i 3.579.810 KM za kupce u kategoriji ostala potrošnja.

U skladu sa Metodologijom za određivanje tarifa za snabdijevanje električnom energijom u okviru javne usluge u Brčko Distriktu BiH obaveza DERK-a je da postepeno eliminiira postojanje unakrsnih subvencija koje trenutno postoje između kategorija ostala potrošnja i domaćinstva.

Nakon ispravljanja unakrsne subvencije u prethodnom tarifnom postupku, u 2015. godini unakrsna subvencija između ove dvije kategorije iznosila je 20,1 %. Uvažavajući iznos odobrenog troška za snabdijevanje u okviru univerzalne usluge, kao i potrebu nastavka smanjenja naslijeđenih unakrsnih subvencija, Komisija se odlučila za izmjenu postojećih tarifnih stavova za kategorije domaćinstva i ostala potrošnja na način da se pomenuta subvencija svede na iznos od 10 %. Na ovaj način se dio troškova nabavke za kategoriju potrošnje domaćinstva u iznosu od 485.000 KM alocira na kupce u kategoriji ostala potrošnja, te se prosječna prodajna cijena za snabdijevanje kupaca u kategoriji ostala potrošnja smanjuje za 5,8 %, a prosječna prodajna cijena za kupce u kategoriji potrošnje domaćinstva povećava za 2,8 % u odnosu na dosadašnju.

Uvidom u energetske veličine koje je Kompanija dostavila u tarifnom zahtjevu, uočen je iznos od 3,95 GWh električne energije koja ima tretman „vlastite potrošnje“, a koja u dosadašnjim postupcima na ovaj način nije egzistirala. Na formalnoj javnoj raspravi, se došlo do spoznaje da se ova energija vodi kao trošak Kompanije odnosno tretira se za odbitak ulaznog poreza, a koristi se u svrhu grijanja, vlastite potrošnje objekata, te za potrebe energetskog napajanja u vodovodnoj djelatnosti. Ovakav tretman u svrhu subvencioniranja druge djelatnosti sa aspekta regulatorne prakse nije prihvatljiv.

Prema mišljenju Komisije, predloženi tarifni stavovi pružaju realnu osnovu Kompaniji da za djelatnost snabdjevanja kupaca električne energije u okviru univerzalne usluge ostvari potreban prihod koji omogućava nesmetano funkcioniranje.

Na osnovu naprijed izloženih stanovišta Komisije, u okvirima njenih diskrecijskih prava da potvrdi reprezentativnost i opravdanost svih podnijetih podataka i tvrdnji, da procjenjuje stepen vjerovatnoće ostvarenja svih prognoziranih troškova i rashoda i da odobrava tarife uvažavajući i konkretne okolnosti u periodu podnošenja zahtjeva za odobrenje tarifa sve do objektivizacije uvjeta za njihovo preciznije određivanje, te koristeći proširena ovlaštenja utvrđena Zakonom o prijenosu i da uređuje i pitanja reguliranja distribucije električne energije kupcima na području Brčko Distrikta BiH, Komisija donosi odluku kao u dispozitivu.

DERK će kontinuirano pratiti efekte primjene usvojenih tarifa zadržavajući pravo podešavanja tarifnih stavova kada ocijeni da je to potrebno.

U skladu sa članom 9.2 Zakona o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini, protiv ove odluke može se pokrenuti postupak pred Sudom Bosne i Hercegovine podnošenjem tužbe u roku od 60 dana od dana prijema ove odluke.

Broj: 04-28-5-150-26/16
22. decembra 2016. godine
Tuzla

Predsjedavajući Komisije
Suad Zeljković